

**Komárom-Esztergom Megyei
Területfejlesztési Tanács Elnöke**

VII. 733/2011

ELŐTERJESZTÉS

a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés 2011. május 26-i ülésére

Tárgya: Beszámoló a megyei területfejlesztési tanács tevékenységéről
Előterjesztő: Popovics György, a tanács elnöke

Előadó: Petrikné Molnár Erika, KEM TT Munkaszervezet

Tisztelt Közgyűlés!

A megyei területfejlesztési tanács a területfejlesztésről és területrendezésről szóló – többször módosított 1996. évi XXI. törvény alapján végzi tevékenységét.

A törvény előírja a megyei közgyűlés elnökének, aki egyben a tanács elnöke is, hogy a testület munkájáról a megyei közgyűlésnek rendszeresen számoljon be. Legutóbb ez 2010. májusában történt, jelen tájékoztatás az eltelt időszak történéseit foglalja össze.

I. A TERÜLETFEJLESZTÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és Nemzetgazdasági Minisztérium

2010-ben a területfejlesztés két tárcához sorolódott. A Nemzetgazdasági Minisztérium feladata a területileg kiegyensúlyozott fejlődés érdekében a területfejlesztési stratégia kialakítása, a stratégia mentén a különböző szereplők tevékenységének területi összehangolása, az egységes helyi, területi és országos szinten megvalósuló tervezés és a határokon is átívelő együttműködések kialakítása, koordinálása.

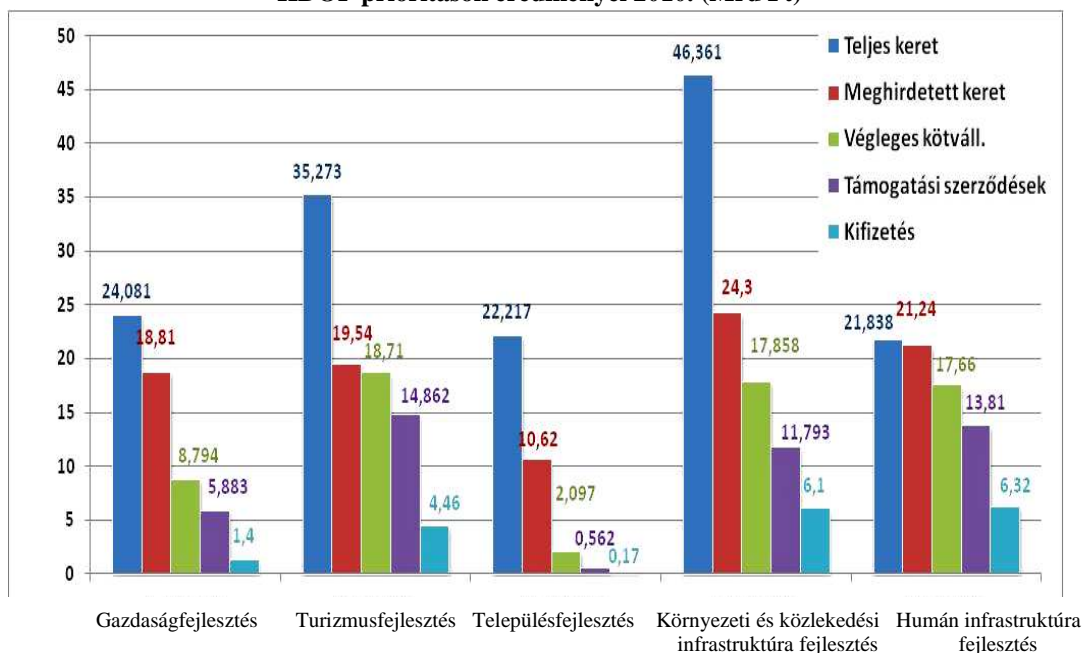
A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium felel a fejlesztéspolitikáért, annak szabályozásáért és ellenőrzéséért. Többek között összehangolja a központi államigazgatási szervek országos szintű fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységét, módszereket és követelményeket dolgoz ki a támogatáspolitikai intézkedésekhez, összehangolja a hazai és uniós támogatási források felhasználását, jóváhagyja a meghirdetés előtt a támogatási konstrukciókat, irányítja a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget.

KD. Regionális Fejlesztési Tanács:

2010-ben középszinten már a régiók forráselosztó szerepe is megszűnt (hazai területfejlesztési források: TEKI, CÉDE, LEKI, TEÚT), megmaradt viszont az önálló regionális operatív programokkal a nagytérségi folyamatokat befolyásoló tervezési, programozási feladatuk. 2010-ben megtörtént a Közép-Dunántúli Regionális Operatív Program félidei értékelése, és javaslatok születtek a 2014. utáni új programozási időszak tervezési munkájának támogatásához is.

KDOP prioritások eredményei 2010. (Mrd Ft)

Forrás: KDRFÜ 2010. 1. félév

A 2010. évi értékelési fázist 2011-ben újabb fejezet követi, felméri a régió területén elhelyezkedő települési önkormányzatok gazdasági helyzetét és önerőképességét is.

2010. augusztusában jelent meg a KD. Regionális Ügynökség által készített „A Közép-Dunántúli Régió Társadalmi Atlasza 2010” című kiadvány, amely a hozzáférhető legfrissebb KSH/TEIR adatok alapján elemzi a régió társadalmi-gazdasági helyzetképét. A szerzők célja volt, hogy a települési döntéshozók, települési problémákkal foglalkozó szakemberek, a tenni akaró szakértők, a laikus civilek is haszonnal tudják forgatni az atlasz egyes fejezeteit.

A KD. Operatív Program 2009-2010. évi Akciótervével kapcsolatban az elmúlt év legfontosabb feladata a programvégrehajtás és a projektkiválasztás szabályos lebonyolítása volt. 2010. októberében kezdődött meg az egyeztetés a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel a 2011-2013-as Akciótervek elkészítéséről, amely 2010. év végén került elfogadásra.

A regionális fejlesztési tanács 2010. július 30-án alakult újjá, majd 2010. november 19-én megválasztotta új elnökét Dr. Cser-Palkovics András, két társelnökét Dr. Kovács Zoltánt és Popovics Györgyöt. (A tanács összetételét az 1. sz. melléklet mutatja be.)

A regionális pályázati lehetőségeknél, tervezési folyamatoknál a megyei érdekek érvényesítését, a megyei fejlesztésekhez szükséges források elnyerését a megyei területfejlesztési tanács, a megyében lévő kistérségi tanácsok 1-1 képviselője, a megyéből kikerült minisztériumi delegáltak, a régió szakbizottságaiban, munkacsoportjaiban résztvevők, a pályázatok véleményezésében közreműködő megyei szakértők közös segítő munkája biztosítja. 2010-ben kiemelt figyelem irányult a régióban megvalósítani tervezett útfejlesztésekre, a 2011-13-as akcióterv tartalmára, a megyei kiemelten fontos projektek támogatására (pl.: Komárom – kikötő projekt, város rehabilitációs projektek), a nemzetközi projektekre és a korábbi évek regionális támogatásaihoz kapcsolódó módosító döntésekre.

A Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Tanács által – társalapítóként - létrehozott térségi fejlesztési tanácsok:

A 2004-ben létrejött *Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanács* 2010-ben 1 alkalommal ülésezett, a 2000-ben alakult *Velencei-tó Vértes Térségi Fejlesztési Tanács* két alkalommal. Jelenleg mindkét testületnél a szerepkör, a vállalható feladatok újragondolása zajlik, hiszen megszűnt a háttérelmző, fejlesztő, kutatómunka, nincsenek saját hatáskörben felhasználható fejlesztési források. Akadozik a tagi hozzájárulások befizetése, és a működésre fordítható állami támogatás is elmaradt 2010-ben.

A 2006-ban alapított *Szigetköz-Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanács* tavaly 4 alkalommal ülésezett. Többször foglalkozott a Duna Stratégiával, áttekintette a tervezett vízgazdálkodási fejlesztéseket, az európai területi együttműködési csoportosulások (EGTC-k) kérdését, a térség szlovák határon átnyúló projektjeit. E térségi tanács esetében a tagi hozzájárulásokból a működés „alapjára” biztosított, a tanács érdekérvényesítő szerepkörére számítanak a térség önkormányzatai.

2011. februárjában négy megye területfejlesztési tanácsa (Fejér, Győr-Moson-Sopron, Veszprém és Komárom-Esztergom), két területi vízgazdálkodási tanács (észak- és közép-dunántúli), valamint a Szigetköz-Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanács elnökei közös levélben fordultak a Vidékfejlesztési Miniszterhez a Cuhai-Bakony-ér és a Concó-patak áradásai okozta tavalyi katasztrófa helyzet, az eddig nem tapasztalt mértékű belvízkárok kezelése, és a későbbiekben jelentkező vízkárok megelőzése érdekében. A megoldás egy komplex vízrendezési terv elkészítése lenne, a legkritikusabb szakaszokon történő kármegelőző beavatkozások elvégzésével. A megyék és régióhatárokon átnyúló térség érintett

települései szeretnék elérni, hogy a döntéshozók a kelet-magyarországi káreseményekhez hasonló kiemelt figyelemhez és központi segítséghez juthassanak.

A tanács tagként közreműködik az **ÉD. Területi Vízgazdálkodási Tanács** munkájában, illetve képviselője útján a megyei albizottság és szakmai bizottság munkájában. A bizottságok üléseinek minden alkalommal a tanács biztosított helyszínén. A tanács társelnöke a megyei TT elnöke. 2010-ben az árvízvédelem, a szennyvízkezelés, a térségi vízellátórendszer állapota, a felszíni és felszín alatti vizek vízminőségi állapota, a vízügyi igazgatóság fejlesztési pályázatai, a távlati ivóvízbázisok helyzete került napirendre.

Az ÉD. KÖVIZIG a megyei területfejlesztési tanács támogatásával pályázatot nyújtott be a 2010-ben a Komárom-Almásfüzítő védvonal árvízi biztonságának fejlesztésére a KEOP ágazati operatív programra, melynek 2. fordulós beadása 2011. február volt. A projekt összköltsége 7,3 milliárd Ft. 2012-ig elkészülhet a Kenyérmezei és Unyi-patak visszatöltése Tátnál, melyek költsége 2,1 milliárd Ft. Megkezdődött a Sárísápi ivóvízbázis biztonságba helyezése is (51,3 millió Ft).

A tanács szintén támogatta „Az árterületek rehabilitációja a Duna közös szakaszán az árvízvédelem megerősítése és a folyó ökológiai értékeinek növelése érdekében” tárgyú pályázat benyújtását a HU-SK Határon Átnyúló Együtműködési Programra, hiszen a Duna mentén az árvízvédelmi fejlesztések megindulása mellett is indokolt a komplex táj- és környezeti rehabilitáció, melynek fajsúlyos eleme a mellék- és holtágak revitalizációja, és a meglévő műtárgyak helyreállítása.

2010. év néhány jelentősebb vízgazdálkodási eredménye még:

- Megkezdődött az Általér rehabilitációs projekt végrehajtása, amely 1,3 Mrd Ft uniós támogatással valósul meg.
- Mocsa, Boldogasszonypuszta, Grébicpuszta, Naszály regionális vízellátó rendszerre történő csatlakoztatása
- Tatabányai szennyvíztisztító nitrogén eltávolítási hatékonyságának növelése, a telep fejlesztése (1,4 Mrd Ft)
- Esztergomi szennyvíztisztító fejlesztése (612 M Ft)
- Tatai szennyvíztisztító rekonstrukciójának előkészítése (1,3 Mrd Ft)

Kistérségi területfejlesztési tanácsok:

A megyében valamennyi kistérségben **többcélú kistérségi társulások** működnek, továbbra is ellátva a területfejlesztési feladatokat. A kistérségek munkáját a legtöbb kistérségben a térségközpontok önkormányzati hivatalaira épülő munkaszervezetek segítik, illetve 2010. decemberéig kistérségi koordinátorok is közreműködtek a települések pályázatainak előkészítésében, a megvalósításban. (A hálózatot a vidékfejlesztési irodákkal együtt felszámolták.)

A többcélú kistérségi társulások szerepköre az elmúlt évek alatt nőtt, intézményfenntartó, működtető szerepkörük erősödött, de jelentősebb, a kistérség fejlődését segítő források nem állnak rendelkezésükre. Az uniós forrásokhoz szükséges önerő biztosítása több önkormányzat számára gondot okoz, ugyanakkor több olyan fejlesztési igény is van, melyek nem igényelnének uniós léptékű támogatást, viszont a hazai területfejlesztési források egyelőre szűnnek. Vita van megyei, illetve regionális szintű kihelyezésükről.

A kistérségi társulások képviselői részben szavazati joggal, részben tárgyalási joggal a megyei területfejlesztési tanács ülésein részt vesznek. Ezen túl a megyei kistérségi fórum színtere az egyeztetéseknek, melynek tagjai a kistérségi társulások elnökei és állandó meghívott a megyei területfejlesztési tanács elnöke. A munkaszervezeti feladatokat a megyei TT munkaszervezete látja el.

2010-ben a fórum a különböző közttestületbe delegálás kérdéseiben foglalt állást:

<i>Delegált</i>	<i>Közttestület megnevezése</i>
Szenes Lajos, Tát polgármestere	KD. Regionális Fejlesztési Tanács
Dr. Udvardi Erzsébet, Kislér polgármestere Michl József, Tata polgármestere Dr. Molnár Attila, Komárom polgármestere	Megyei Területfejlesztési Tanács
Pohlmüllner Tamás, KEMÖH koord. referens	KD. Regionális Munkaügyi Tanács
Rohonczi László, Ete polgármestere	ÉD. Vízgazdálkodási Tanács Tervezési Bizottsága

Megyei területfejlesztési tanács

A megyei területfejlesztési tanács a helyhatósági választások és kistérségi delegáltak megválasztását követően **2010. december 16-án alakult újjá**. (Tagjai az 1.sz. mellékletben kerülnek bemutatásra.)

A megyei területfejlesztési tanácsok szerepköre az elmúlt időszakban sem változott. Eszköztárában a területi tervezés, az érdekérvényesítés és közvetítés, koordináció, kapcsolatépítés, a megyei fejlesztési terv megvalósításának szorgalmazása szerepel, források nélkül. Ezekon túl feladatkörébe tartoznak az 1996-2006 között megyei szinten támogatott fejlesztésekhez kapcsolódó fenntartási/üzemeltetési kötelezettségvállalások teljesítésének utó- és záró ellenőrzéseiből eredő döntési kompetenciák.

Területi tervezés:

A megyei fejlesztési koncepció célként jelölte meg a határ menti kapcsolatok erősítését. 2009-ben a tanács úgy döntött, hogy elkészíteti a **határ menti kapcsolatok fejlesztési stratégiai programját**. A terv tervezői változat 2010. május 18-án készült el. Széleskörű szakmai és társadalmi egyeztetését követően, melyben a megyei önkormányzat is partner volt, 2010. decemberében került elfogadásra. A program több javaslattal is él (Célpiramis az előterjesztés 2.sz. melléklete), melyet azóta a készülő új megyei területrendezési terv is beépített, illetve számol azok területhasználati vonzataival.

A javasolt beavatkozások feltételezik, hogy a megye

- a mainál intenzívebb kapcsolatokat tart fenn a Nyitrai kerülettel,
- fejlesztési programjainak elkészítésekor mindig számol a határon átnyúló fejlesztési lehetőségekkel
- saját intézményein belül ösztönzi a határon átnyúló együttműködések
- koordináló szervezetet hoz létre az ilyen tevékenységek irányítására, menedzselésére
- aktívan támogatja a már létrejött határon átnyúló szervezeteket, és önmaga is részt vesz ilyenek létrehozásában, működtetésében.

Ezt példázza többek között a **négy megyés EGTC** (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Nyitra és Nagyszombat) létrehozásának szándéka, amelyről a közgyűlés 2010. szeptember 30.-i 152/2010. sz. határozatával döntött. A RÁBA-DUNA-VÁG, RÁBA-DUNAJ-VÁH rövid nevén RDV EGTC megalapításáról és működési feltételeiről az elmúlt időszakban több egyeztetés folyt. Ezek a tárgyalások egy tatai, egy nagyszombati, egy nyitrai és egy győri forduló után eredményre vezettek és terveink szerint 2010. május végére mind a négy résztvevő megye elnöke rendelkezik majd a Szándéknyilatkozat aláírásához szükséges

felhatalmazással. 2011. május 3.-án megjelent a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium pályázata, melynek keretében EGTC-k alapítására és működtetésére lehet pályázni magyarországi székhely esetén 2011. június 15.-ig. Alapítás esetén a pályázható maximális összeg 2 millió forint, működés esetén 30 millió forint. A pályázaton elnyert összeg vissza nem térítendő és előfinanszírozást tesz lehetővé. (<http://egtc.kormany.hu/hazai-tamogatas>) Az előkészítő tárgyalások során mindvégig a Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Hálózata (CESCI) segítette térítés nélkül a négy megye munkáját, tekintettel megyénk szervezet belső tagságára. A pályázat elkészítésénél és az alapítás körüli teendőknél is a CESCI munkájára kívánunk támaszkodni.

A korábbi beszámoló óta **eltelt időszakban a megyei területfejlesztési tanács 4 alkalommal ülésezett**, 14 határozatot hozott. Az alábbi **fontosabb témaköröket tekintette át**:

- Az ÉD. Vízmű Zrt. Közüzemi szolgáltatásban betöltött szerepe, fejlesztési törekvései
- Az ITD Hungary Zrt. tevékenysége
- Az Európai Unió készülő Duna-régiós Stratégiája, a magyarországi fejlesztési célok
- A Közép-Dunántúli Operatív Program végrehajtásának előrehaladása
- A megye határon átnyúló együttműködésének stratégiai programjának megalkotása
- A megyei önkormányzat és a tanács által közösen létrehozott Település Pályázati Alap működtetésének eddigi eredményei. Döntés az Alapba történő befizetéséről.
- Komárom-Esztergom megye foglalkoztatási, munkaerő-piaci helyzetének alakulása
- A területfejlesztési támogatásokkal megvalósult pályázatok ellenőrzései

2010. évben a **tanács munkaszervezete 42 megvalósult fejlesztést ellenőrzött**, ebből 24 pályázat a céljellegű decentralizált előirányzatból (CÉDE), 11 db a területi kiegyenlítő keretből (TEKI) kapott vissza nem térítendő támogatást, 7 db a területfejlesztési célirányzatból (TFC). A TFC pályázatok ellenőrzése a Magyar Államkincstárral közösen történt.

Az ellenőrzések tapasztalatai:

- általánosságban megállapítható, hogy a kedvezményezett önkormányzatok a támogatási szerződésben vállalt műszaki tartalmat valósították meg, a fejlesztés eredményét aktiválták, fenntartási kötelezettségüknek is eleget tettek.
- néhány önkormányzat esetében azonban probléma volt a beruházások aktiválásával. Mivel az önkormányzati vagyon megfelelő nyilvántartása az önkormányzat alapvető érdeke és feladata, a tanács határidőt adva felhívta hiányosság rendezésére az önkormányzatok figyelmét. Ez a 2000. évi C. törvény és az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint megtörtént.

II. TERÜLETI TERVEZÉS, UNIÓS FORRÁSOKRA KIDOLGOZOTT PROGRAMOK

Európa 2020. Stratégia

Az Európai Unió versenyképességének fejlesztését célzó, tíz éves Lisszaboni Stratégia 2010-ben ért véget. Az új stratégiát, az Európa 2020 Stratégiát az Európai Bizottság dolgozta ki, az Európai Tanács 2010. júniusában fogadta el.

A dokumentum öt számszerűsített és mérhető célkitűzést határozott meg az Unió szintjén, amelyek lefedik a stratégia három fő prioritási területét:

- A 20–64 évesek foglalkoztatási rátájának 75 százalékra emelése;
- A kutatás-fejlesztés feltételeinek javítása: az uniós GDP 3 százalékát kutatásra és fejlesztésre kell fordítani;
- az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának az 1990-es szinthez képest 20 százalékos csökkentése, a megújuló energiaforrások arányának 20 százalékra való növelése a teljes energiafogyasztásban, illetve az energiahatékonyság 20 százalékkal történő növelése;
- A képzettségi szint javítása: az iskolából kimaradók arányát 10 százalék alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció (30–34 éves korúak) legalább 40 százaléka rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel;
- A társadalmi befogadás elősegítése és a szegénység csökkentése: legalább 20 millióval csökkenteni a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.

A stratégia megvalósítása két pilléren nyugszik:

- az ún. zászlóshajó programokon, amelyek intézkedéscsomagjai közösségi szinten kívánják biztosítani, hogy a megcélzott területeken a megfelelő lépésekre sor kerüljön,
- az egyes tagállamok nemzeti reform programjain (hazánkban: Nemzeti Intézkedési Terv), amelyek a következő szempontokat figyelembe véve bemutatják a nemzeti vállalatokat és az azok eléréséhez szükséges intézkedéseket:

A Nemzetgazdasági Minisztérium tavaly november 12-én nyújtotta be az Európai Bizottságnak a Nemzeti Intézkedési Tervet.

Új Széchenyi Terv 2010-2020

A terv felváltotta az Új Magyarország Fejlesztési Tervet. Forrása azonban változatlanul a 2007-2013 közötti időszakra Magyarország számára jóváhagyott uniós forrás. A Tervben megfogalmazott jövőkép szerint 2030-ra Magyarország meghaladja az Európai Unió átlagos gazdasági fejlettségét, fogyasztási szintjét és életminőségét. A gazdaságpolitikai fordulat hatására Magyarországon várhatóan 2013–2014-től ismét a dinamizáló gazdaságpolitikáé lesz a főszerep. Ennek érdekében az Új Széchenyi Terv központjában a vállalkozók állnak. Az Európa 2020 stratégiához kapcsolódóan a Terv kiemelt irányként emeli ki a zöldgazdaság és a tudásgazdaság fejlesztését. A Terv az alábbi fő „kitörési pontokat” – programokat határozta meg:

1. Egészségipari Program
2. Zöldgazdaság-fejlesztési Program
3. Otthonteremtési Program
4. Vállalkozásfejlesztési Program
5. Tudomány-innováció Program
6. Foglalkoztatási Program
7. Közlekedésfejlesztési Program.

A programot a terv két csoportra: ún. integráló és átfogó kitörési pontokra csoportosítja. Integrálók az egészségipari, a hálózatgazdasági, a zöldgazdasági és a tudomány-innováció program. Átfogóak a vállalkozásfejlesztési és foglalkoztatási program, továbbá az otthonteremtési és a közlekedésfejlesztési program.

A program megvalósítására **2011-13 között több mint 2000 milliárd forint** uniós forrás áll rendelkezésre.

Ebből a **KD-i régióban az alábbi források érhetőek el:**

Prioritás	Milliárd Ft		
	2011	2012	2013
Gazdaságfejlesztés	6	0	0
Turizmusfejlesztés	7, 4	0	0
Fenntartható településfejlesztés	1, 1	0	0
Közlekedés és környezetfejlesztés	12, 61	12, 63	2, 11
Humán-infrastruktúra fejlesztés	2, 57	0	0

Társadalmi Megújulás OP célkitűzéseire: 608, 9 milliárd Ft

Társadalmi Infrastruktúra OP célkitűzéseire: 160, 29 milliárd Ft

Közlekedési OP célkitűzéseire: 315, 8 milliárd Ft

Környezet és Energia OP célkitűzéseire: 218 milliárd Ft

Gazdaságfejlesztési OP: 534, 7 milliárd Ft

További 6 régiós OP célkitűzéseire: 439, 2 milliárd Ft.

Végrehajtás OP célkitűzéseire: 59, 2 milliárd Ft

2011-ben az uniós források felhasználásához kapcsolódóan **a közreműködő szervezetek között is átrendeződés történt:**

- 2010. november 27-ével jött létre a Wekerle Sándor Alapkezelő. Feladata a hazai költségvetési forrásból megvalósuló egyházi, nemzetiségi, kisebbségi, civil és társadalmi felzárkózással kapcsolatos pályázatok kezelése. Emellett hatáskörébe tartoznak egyes közoktatási és felsőoktatási projektek is, és a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerrel és az Útravaló Ösztöndíjprogrammal kapcsolatos feladatok.
- 2011. január 1-jétől az ESZA Nonprofit Kft. végzi a Wekerle Sándor Alapkezelő, valamint a Strukturális Alapok Programiroda uniós finanszírozású pályázatainak kezelését, akik korábban a TÁMOP, TIOP, HEFOP, KMOP pályázatokat gondozták.

Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program (2007-2013).

A programban magyar részről a 7 határ menti megye és Budapest, szlovák oldalról pedig Pozsony, Nagyszombat, Nyitra, Besztercebánya és Kassa kerület vesz részt.

Támogatható tevékenységek: határon átnyúló üzleti együttműködések, a K+F- és innovációs együttműködések, közös turisztikai projektek, egészségügy és kockázat-megelőzés, partnerségi program- és projektmenedzsment-kapacitások fejlesztése, humán erőforrások közös használata és fejlesztése, határon átnyúló környezet- és természetvédelmi projektek, valamint kisléptékű közlekedési infrastruktúra fejlesztések.

A közös Monitoring Bizottság, amelyben a megyei területfejlesztési tanács is képviselteti magát, 2008-ban dolgozta ki a VÁTI irányításával az első pályázati kiírásokat, majd 2009. áprilisában döntött a beérkezett pályázatok támogatásáról.

2009 őszén került sor a második pályázati felhívás lezárására, a beérkezett pályázatok száma összesen 269. Megyénket illetően kiemelkednek a győztesek közül a Tata és Szőgyén, illetve Tata és Érsekújvár közötti együttműködés, Komárom és É-Komárom közös projektje területrendezési és fejlesztési dokumentumaik összehangolására, a Lábatlant és Karvát összekötő komp, Almásfüzitő és Izsa, Tát és Érsekújvár, Martos község és az Általér Szövetség pályázata. Idén januárban sikeresen elindult a lábatlani kompprojekt, így a jövő nyár végére ismét komp közlekedik majd a két part között, az európai uniós támogatásnak köszönhetően. Tát és Érsekújvár logisztikai portál-projektje kis-és közép vállalkozóknak májusban indul. Ha megyénken túl tekintünk, láthatjuk, hogy utak és hidak épülnek újjá pl. az Ipoly mentén, hozzájárulva egy „varratmentes” Európa kialakításához.

2010. október végén került sor a harmadik pályázati felhívás kiírására, 10 millió euró volt a pályázható forrás 2010. december 1. és 2011. február 28. között. Az öt megnyitott beavatkozásra (üzleti együttműködések elősegítése, vízgazdálkodás; vízgazdálkodási tanulmányok, tervek és képzések a természeti környezet védelmének ösztönzésére, szélessávú internet kiépítése, és a közösségi csatlakozási programok, média, információáramlás elősegítése) 68 db pályázat érkezett be.

A megyéből a KEM Kereskedelmi és Iparkamara „kamarai működés a gyakorlatban” tárgyú, az Ister Granum EGTC „Közösség, Kultúra és Kommunikáció az Ister Granum EGTC-n belül” tárgyú, Lábatlan Város Önkormányzata „Aktív határon árnyúló turisztikai klaszter a magyar –szlovák határ mentén” tárgyú, valamint a Pons Danubii EGTC pályázata említhető.

A projektek jóváhagyásáról 2011. június elejére várható a döntés. A szűkített beavatkozásokra forrást biztosító 3. felhívás után már a 4. kiírás tervezése folyik. Ennek keretében várhatóan az összes olyan beavatkozás megnyitásra kerül majd, amely a harmadikban nem szerepelt, és amelyre még van szabad, lekötött forrás. A kiírás megjelenése kora nyárra várható. A korábbi gyakorlathoz hasonlóan legalább 3 hónap fog rendelkezésre állni, hogy az érdeklődő szervezetek kidolgozzák pályázataikat.

A határ menti térségi kapcsolatokat erősíti a megye ÉK-i térségében az **Ister-Granum Euro régió, illetve EGTC** létrehozása. A 102 települést (megyénkből 26) tömörítő régió lakosság száma 218 ezer fő. Közös fejlesztési stratégia, több sikeres projekt, fejlesztési projekteket megalapozó vizsgálat fémjelzi már működésüket. Ügyvezető elnöke Tétényi Éva, Esztergom polgármestere.

2009. szeptemberében Tata, Komárom, Kisbér és Észak-Komárom, Ógyalla és Gúta „**Pons Danubii**” elnevezéssel hozott létre területi együttműködési csoportosulást a gazdasági és a társadalmi kohézió erősítésére, az Európai Unió által nyújtott társfinanszírozás segítségével közös projektek megvalósítására. A szlovák miniszterelnöki hivatal 2010. december 16-ával jegyezte be az EGTC-t. Központi irodája Észak-Komáromban működik. Az EGTC elnöke Anton Marek, É-Komárom polgármestere, alelnöke Michl József, Tata polgármestere. A csoportosuláshoz Oroszlány is csatlakozni kíván a későbbiekben.

Új Magyarország Vidékfejlesztési Program

Komárom-Esztergom megyében **három helyi vidékfejlesztési közösség jött létre** (önkormányzatok, a helyi gazdasági és civil szféra szereplőiből) az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban (UMVP) megfogalmazott

vidékfejlesztési támogatási lehetőségek elnyerése érdekében. Komárom-Kisbér térségének összefogásával működik a „Bakonyalja a Kisalföld kapuja Akciócsoport, Fejér megyei és a tatabányai, oroszlányi, tatai kistérség együttműködésével a „Vértes-Gerecse”, az Esztergom-nyergesújfalui valamint dorogi kistérségben a „Duna-Pilis-Gerecse, kalandra hív a vármegye” Akciócsoport. Mind három közösség elnyerte a „Leader Község” minősítést is, így jogosultak a kiegészítő támogatásokra is. A közösségek létrehozták munkaszervezeteiket.

Az UMVP III. tengelyére vonatkozóan két pályázati kör került már meghirdetésre, a IV. un. Leader programhoz 2009. őszén jelentek meg pályázati felhívások. Ezek mellett több kisebb, köztük hazai pályázati lehetőséggel is élhettek a közösségek. (Falunapok, rendezvénytámogatások, program kidolgozások támogatása, stb) Döntés e pályázatokról még nem született.

2010. áprilisában 25,4 Mrd Ft támogatást kaptak a települések Integrált Községi és Szolgáltató Tér kialakítására. Az egy pályázó által elnyerhető forrás max. 200.000 euro volt. A megyéből 17 faluban újulhatnak meg épületek a helyi közösség számára alapszolgáltatásoknak helyszínt adva: ügyfélszolgálati pont, ifjúsági közösségi programok szervezése, ifjúságfejlesztési folyamatok generálása, közösségi internet hozzáférés, könyvtári és információs szolgáltatások biztosítása, közművelődési programok szervezése. A támogatás az épületek felújításán túl a szükséges eszközök beszerzését, valamint három éven keresztül a működtetési költségeit is finanszírozza.

Pályázati aktivitás a megyében

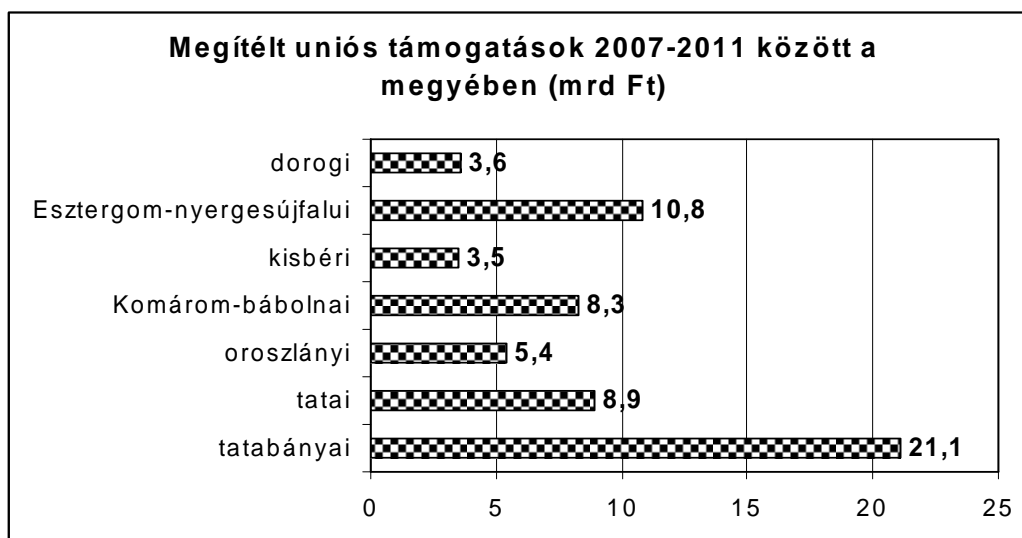
Beérkezett és támogatott ÚMFT pályázatok*

	Komárom-Esztergom megye	Országos (megye) átlag
Beérkezett pályázatok száma	1 509	2 801
Igényelt támogatási összeg (Ft)	118 082 279 054	387 263 515 859
Támogatott pályázatok száma	797	1 485
Megítelt támogatási összeg (Ft)	61 793 592 805	211 551 220 278
Leszerződött pályázatok száma	730	1 358
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	51 171 083 274	188 921 553 578
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	613	1 132
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	26 621 108 378	74 399 800 252

Igényelt és megítelt támogatási összeg megoszlása operatív programonként (Ft)*

Operatív program	Beérkezett pályázatok Komárom-Esztergom megye	Támogatott pályázatok Komárom-Esztergom megye
ÁROP	171 779 404	150 993 537
GOP	26 672 791 152	16 174 460 152
KDOP	40 832 080 971	21 457 331 882
KEOP	12 956 116 605	7 275 843 437
KÖZOP	15 949 481 448	3 436 467 730
TÁMOP	9 416 430 932	4 952 323 429
TIOP	12 083 598 542	8 346 172 638
Összesen:	118 082 279 054	61 793 592 805

* 2011. május 15-i adatok

2011. május 15-i adatok alapján

Megjegyzés: a tatabányai kistérségi adatokban szerepel a megyei önkormányzat és intézményei által elnyert támogatás is (~5,1 mrd Ft). A kistérségi részletes bontás az előterjesztés 3. sz. mellékletében található.

Összevetés:

Más megyékkel: a 16. helyen állunk (Vas, Tolna és Nógrád megyét megelőzve), mind a benyújtott, mind a támogatott pályázatok számát és a támogatás összegét illetően.

Saját régiókon belül: 3. helyen állunk.

Régiók között: a pályázati aktivitás tekintetében a 6. helyen, a támogatott pályázatok számában és a megítelt támogatás nagyságrendjében a 7. helyen áll régióink.

III. FEJLESZTÉSEKET TÁMOGATÓ INTEGRÁTORI, PÁLYÁZATI EREDMÉNYESSÉGET SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

1. A megyei területfejlesztési tanács pénzügyi szerepvállalása a fejlesztésekben:

A fejlesztések pénzügyi támogatására a területnek saját költségvetése terhére van lehetősége, ezért olyan megoldásokat választ, amely nem jár jelentős kiadásokkal, viszont több település, vagy a megye nagyobb térsége, vagy egésze számára nyújt lehetőséget nagyobb külső források bevonására, illetve projektek előkészítésére.

Ennek egyik megnyilvánulása a megyei önkormányzat települési pályázati alapjának feltöltéséhez történő hozzájárulás, mely 2010-ben 5 M Ft volt. Eddig így összeségében 21 M Ft-tal járult hozzá a tanács az alap céljainak teljesüléséhez.

2011-ben a megyei Katasztrófa Alaphoz járult hozzá a tanács 1,2 M Ft-tal, emellett tervezi a négy megyés EGTC létrehozásának támogatását is, amely a megye minden települése számára hozhat előnyöket.

A területi tervezés szintén olyan eszköz, amely megalapozhatja a kistérségek települések fejlesztési törekvéseit. Az elkészült magyar-szlovák határ menti fejlesztési stratégiai program elkészítése ilyen szándékot tükröz. 2011-ben, a tanács tervezi a kistérségek vízrendezési, csapadékvíz-elvezetési terveinek támogatását, tekintettel arra, hogy az elmúlt évek rendkívüli időjárási körülményei egyre több és egyre súlyosabb áradásokat, elöntéseket, vis maior eseményeket eredményeznek, ami annak is köszönhető, hogy a településeken a felszíni víz és

csapadékvíz elvezetését szolgáló rendszerek állapota leromlott, nem töltik be a szerepüket. A felújításhoz, fejlesztések megalapozásához tervekre lenne szükség, amelynek költségeit a kistéleplések nem tudják önállóan megfinanszírozni, a pályázatokhoz megelőlegezni. A tanács támogatásával elkészült tervek alapján már lehetőség nyílt a KDOP. 4.1.1. D intézkedése keretében a megvalósítás támogatására. A keret összege 5 M Ft.

2. Koordináció, információszolgáltatás:

A Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Tanács rendszeresen olyan témákat tűz napirendre, amely a lehető legszélesebb körű tájékoztatást nyújtja a területfejlesztés megyei szereplőinek a területi tervezés, a pályázati rendszerek, a különböző ágazati tervek, beruházások vonatkozásában. A tanácsülés olyan fórumként működik, ahol közvetlen véleményformálásra, javaslattételre van lehetőség. A tanács munkaszervezete a megyei területfejlesztési források elvonása ellenére is tájékozódik a pályázati lehetőségekről, így a településeket segíti a pályázati lehetőség megismerésében, felvállalja a pályázatokkal kapcsolatos problémák közvetítését és egyeztetését a közreműködő szervezetekkel.

IV. EGYÜTTMŰKÖDÉS

- 1. Korábban a KD. Regionális Közigazgatási Hivatal, napjainkban a KEM Kormányhivatal** képviselője állandó meghívottja a tanácsüléseknek. A tanácskozási jog révén észrevételeik, javaslataik beépülnek a döntési folyamatokba. A tanács munkájával kapcsolatban törvényességi észrevétel nem érkezett.
- 2. A területfejlesztésben érintett dekoncentrált szervezetekkel, köztestületekkel, érdekképviseleti szervekkel:**
A tanácsülés állandó meghívottjai. Részben témakörök előadói, részben szakértő tanácsokkal, javaslatokkal segítik a döntéshozatalt. A kamarák vonatkozásában ki kell emelni, hogy a Veszprémi Pannon Egyetem, a z MTA Veszprémi területi Bizottsága, valamint a KDRFÜ –vel együtt létrehozták a Regionális Innovációs Tanácsot. Megalakították a regionális innovációs ügynökséget is, melynek megyei képviselőjét Tatabánya MJV Önkormányzata Gazdaságfejlesztő Szervezete látja el.
- 3. A Magyar Államkincstárral** a korábbi évek pályázatainak kifizetése, elszámolása és ellenőrzése kapcsán a munkakapcsolat korrekt és segítőkész.

V. A TANÁCS MUNKASZERVEZETE

A munkaszervezeti feladatokat továbbra is a megyei önkormányzati hivatal, és azon belül a területfejlesztési csoport látja el. A csoport munkáját a hivatalból egy jogász és egy pénzügyi szakember segíti. Utóbbi megbízási szerződéssel látja el feladatát. Az ellenőrzési feladatok kivitelezésére 6-7 fős munkacsoport alakul évente, a hivatal területfejlesztési, műszakis és pénzügyes dolgozóiból. Erre a feladatra a tanács megbízási szerződéseket köt. 2011-ben 48 db pályázat ellenőrzése esedékes.

VI. A TANÁCS GAZDÁLKODÁSA

A tanács költségvetésében az állami bevételek folyamatosan csökkennek. A működéshez nyújtott állami támogatás 2009-ban 5,7 M Ft volt, 2010-ben már csak 4,4 M Ft volt, így a működéséhez szükséges források 67 %-t a tagi hozzájárulások, 37%-t az állami működési hozzájárulás biztosította.

A működés zavartalansága annak köszönhető, hogy a takarékos gazdálkodás révén a korábbi évekről tartalék halmozódott fel, így nem vált szükségessé a tagi hozzájárulások emelése, ami 1,5 M Ft/szavazat.

A kiadások vonatkozásában a tanács és munkaszervezete tevékenységét továbbra is a költségtakarékos szemlélet jellemzi. Jelentősebb kiadási tételek voltak:

- a regionális és térségi tanácsoknak évente fizetett működési hozzájárulás
- Megyei Önkormányzati Hivatalnak a tanács munkaszervezeti feladatainak ellátására átadott összeg (2010-ben 4.000 E Ft)
- Települési Pályázati Alapnak átadott forrás (5.000 E Ft)
- Területi tervezés (2.000 E Ft)

VII. A JÖVŐ KILÁTÁSAI

Az uniós fejlesztési források felhasználására készített programokban a területiség érvényesítése bár növekvő jelentőségű, de még nem meghatározó. Az eltelt időszakban a területfejlesztés hazai forrásai évről-évre szűkültek, 2010-ben meg is szűntek. Látható az is, hogy a területfejlesztést életre hívó területi különbségek az uniós források ellenére sem csökkentek látványosan. A kistérségek gazdasági versenyképessége továbbra is rendkívül differenciált maradt.

A 2007-2010 között szerzett tapasztalatok alapján az uniós források kezelési és felhasználási feltételeinek és elszámolási, ellenőrzési rendszerének egyszerűsítése, egységesítése megkezdődött. Ugyanakkor az önkormányzatok nagy részénél napjainkban már az alap/kötelező feladatok ellátása is komoly gondot okoz, így egyre kevesebb jut a fejlesztésekre, az ahhoz szükséges önerőre. A közigazgatás átszervezése, az eddig felhalmozott adósságállomány, nehéz helyzet elé állítja a területfejlesztést is.

Néhány feladat a területfejlesztés intézmény- és eszközrendszerének újragondolása kapcsán:

- a hazai területfejlesztési támogatási rendszer újraélesztése (régiós vagy megyei szinten?)
- A program alapú területi tervek kidolgozása és programelvű, kiszámítható finanszírozás
- Az egymástól független fejlesztési rendszerek összehangolása, a vidékfejlesztés és a területfejlesztés „együtműködtetése”
- A területi folyamatok, a programok területi hatásainak nyomon követését hatékonyan segítő monitorozási gyakorlat bevezetése
- *A megyei szint jövőbeni funkciói, a megyei önkormányzat és a megyei területfejlesztési tanácsok közötti feladatmegosztás átgondolása*

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem az előterjesztésben szereplő beszámoló és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Tatabánya, 2011-05-15

Popovics György

HATÁROZATI JAVASLAT

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés

1. a területfejlesztésről és területrendezésről szóló, módosított 1996. évi XXI. törvény 14. § (8) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Tanács tevékenységéről szóló beszámolóját elfogadja,
2. felkéri elnökét, hogy segítse a megyei intézmények és a települések fejlesztési törekvéseit, azok támogatását.
3. A területfejlesztés intézmény és eszközrendszerének átalakítása kapcsán - lehetőségei keretei között – érvényesítse a megyei érdekeket.

Felelős: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos

1.sz. melléklet

Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács tagjai

Dr. Cser-Palkovics András a Tanács elnöke, Székesfehérvár MJV polgármestere				
Dr. Kovács Zoltán a tanács társelnöke a Veszprém Megyei Kistérségi Társulások delegáltja		Popovics György a Tanács társelnöke, a Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Tanács elnöke		
Lasztovicza Jenő a Veszprém Megyei Területfejlesztési Tanács elnöke		Vargha Tamás a Fejér Megyei Területfejlesztési Tanács elnöke		
Szenes Lajos a Komárom-Esztergom Megyei Kistérségi Társulások delegáltja		Varga Gábor a Fejér Megyei Kistérségi Társulások delegáltja		
Cserna Gábor Dunaújváros MJV polgármestere	Schmidt Csaba Tatabánya MJV polgármestere		Porga Gyula Veszprém MJV polgármestere	
Tessely Zoltán a NEFMI oktatásért felelős miniszteri képviselője	Dr. Beregi Zoltán az NFM területfejlesztési miniszteri képviselője	Dr. Csernavölgyi István a NEFMI egészségügyért felelős miniszteri képviselője	Tratnyek István a VM környezetvédelemért felelős miniszteri képviselője	
Dr. Kreft-Horváth Lóránd az NGM államháztartásért felelős miniszteri képviselője	Horváthy Lóránt az NGM foglalkoztatásügyért felelős miniszteri képviselője	Óvádi Péter a KIM MEH képviselője	Sövényházi Balázs a VM agrár-és vidékfejlesztési minisztérium képviselője	Szabóné Csernai Éva az NGM gazdaságpolitikai miniszteri képviselője

A Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Tanács tagjai

Popovics György a tanács elnöke a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elnöke	
Michl József a tanács alelnöke Tatai Többcélú Kistérségi Társulás elnöke	
Maszlavér István NFM területfejlesztési miniszter képviselője	Schmidt Csaba Tatabánya MJV Önkormányzata polgármestere
Dr. Udvardi Erzsébet Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulás elnöke	Dr. Molnár Attila Komárom-Bábolna Többcélú Kistérségi Társulás elnöke
Maller László KEM Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága	Regionális Idegenforgalmi Bizottság képviselője

2. sz. melléklet: Komárom-Esztergom megye szlovák határon átnyúló együttműködéseinek Stratégiai Programja - Célpiramis

JÖVŐKÉP: KOMPLEX RÉGIÓ, REÁLIS, INTEGRÁNS CBC-TÉRSÉG

Konkrét célok	Határon átnyúló közlekedési kapcsolatok fejlesztése	Integráns, versenyképes közös gazdasági tér kialakítása	Élénk társadalmi kapcsolatok, a regionális együttműködés társadalmasítása
Határon átnyúló intézményes kapcsolatok fejlesztése			
Beavatkozási területek	Közlekedésfejlesztés	Gazdaságfejlesztés	Társadalmi kapcsolatok fejlesztése
Intézményfejlesztés			
Intézkedések	<ul style="list-style-type: none"> A külső és belső szárazföldi közlekedés fejlesztésének összehangolása A vízi közlekedés közös fejlesztése Helyi és kistérségi érdekű folyami átkelők kialakítása Új, nagyobb kapacitású hidak építése A régió belső közúthálózatának fejlesztése A határon átnyúló közösségi közlekedés feltételeinek megteremtése 	<ul style="list-style-type: none"> Határon átnyúló, integrált logisztikai-ipari szolgáltatási terek kialakítása A vállalalkozási együttműködés feltételeinek javítása A munkaerő-migráció feltételeinek javítása Tudásorientált gazdasági ágak megtelepülésének ösztönzése Környezeti monitoring-rendszer kialakítása a határtérségben A turisztikai együttműködés erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> A kulturális kapcsolatok erősítése A testvér-települési kapcsolatok hatékonyságának javítása Az intézményközi szakmai kapcsolatok támogatása A határon átnyúló civil integráció kialakításának támogatása

Uniós pályázatok 2007-2011 között kistérségi bontásban
(2011. május 15-i adatok)

	Tatabányai kistérség
Beérkezett pályázatok száma	454
Igényelt támogatási összeg (Ft)	31 567 201 743
Támogatott pályázatok száma	247
Megítélt támogatási összeg (Ft)	21 136 983 986
Leszerződött pályázatok száma	230
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	13 439 974 065
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	197
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	6 231 205 505

	Tatai kistérség
Beérkezett pályázatok száma	263
Igényelt támogatási összeg (Ft)	15 839 119 550
Támogatott pályázatok száma	122
Megítélt támogatási összeg (Ft)	8 969 295 327
Leszerződött pályázatok száma	114
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	8 228 851 929
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	94
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	4 164 672 898

	Oroszlányi kistérség
Beérkezett pályázatok száma	75
Igényelt támogatási összeg (Ft)	6 726 537 021
Támogatott pályázatok száma	50
Megítélt támogatási összeg (Ft)	5 378 007 777
Leszerződött pályázatok száma	45
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	4 904 514 861
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	37
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	1 859 448 032

	Komárom-bábolnai kistérség
Beérkezett pályázatok száma	203
Igényelt támogatási összeg (Ft)	22 116 278 188
Támogatott pályázatok száma	110
Megítélt támogatási összeg (Ft)	8 334 604 164
Leszerződött pályázatok száma	99
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	7 857 007 433
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	81
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	4 684 163 087

	Kisbéri kistérség
Beérkezett pályázatok száma	96
Igényelt támogatási összeg (Ft)	16 784 264 361
Támogatott pályázatok száma	47
Megítélt támogatási összeg (Ft)	3 511 151 648
Leszerződött pályázatok száma	38
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	2 998 578 277
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	32
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	1 854 335 827

	Esztergom-nyergesújfalui kistérség
Beérkezett pályázatok száma	290
Igényelt támogatási összeg (Ft)	19 012 682 582
Támogatott pályázatok száma	151
Megítélt támogatási összeg (Ft)	10 839 695 302
Leszerződött pályázatok száma	139
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	10 183 009 938
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	117
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	5 426 210 967

	Dorogi kistérség
Beérkezett pályázatok száma	128
Igényelt támogatási összeg (Ft)	6 036 195 609
Támogatott pályázatok száma	70
Megítélt támogatási összeg (Ft)	3 623 854 601
Leszerződött pályázatok száma	65
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	3 559 146 771
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	55
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	2 401 072 062